

Aktieselskaberne og naturligvis ogsaa af enkelte private Spekulanter og Fabrikanter. Derfor er jeg ikke rigtig tilfreds med, at den overordentlige Krigsskat ikke blev større, end den blev, og jeg vil meget indtrængende henstille til Finansministeren at sørge for, at der, naar vi dog nu har Maksimalpriser for visse Landbrugsprodukter, og naar Stat og Kommune skal bidrage endog meget væsentlig til de ubemidlede Ernæring i vort Samfund, tages et klækkeligt Beløb paa de Steder, hvor Pengene gaar hen paa Grund af Krigsforholdene; jeg ønsker, at vi maa faa en ret klækkelig Forøgelse af den overordentlige Krigsskat.

Jeg skal derefter sige et Par Ord om Maksimalpriserne. Jeg skal ikke komme dybt ind paa Emnet; men naar jeg dog, just ikke med særlig Lyst, vil tale en lille Smule derom, er det, fordi Sagen er blevet omtalt fra anden Side. Jeg vil da minde om, at naar Landbruget tog mindre velvilligt imod Maksimalpriserne, var det ingenlunde, fordi Landmændene — som jeg sagde i sin Tid under Korndebatten her i Tinget — ikke vilde være med til at bære de Byrder, som Krigen nu en Gang førte med sig, men det var, fordi de syntes, at Byrderne ikke blev ligelig fordelt. Den højtærede Indenrigsminister indrømmede i sin Tid under Korndebatten, at dette var Tilfældet, og det fik et tydeligt Udtryk derigennem, at man gik ind paa at give Tilladelse til, at Rug ombyttedes med Majs i saa stor Udstrækning, som det lod sig gøre, og som det gik den Gang; at Byrden faldt forholdsvis haardt paa de tarveligste Egne, idet man dør i særlig Grad dyrkede Rugen, saaledes er det ogsaa gaaet nu for Flæskets Vedkommende.

Man havde i Virkeligheden fra Landbrugets Side ikke noget imod, at der skaffedes billig Ernæring eller billigt Flæsk til de ubemidlede, men man kunde ikke rigtig forstaa, at for Eksempel ogsaa Husmændene skulde være med til at skaffe billigt Flæsk til de rige; det havde man lidt ondt ved at forsone sig med. Det kan godt være, at der kan være Vanskelighed ved at realisere Sagen paa anden Maade; men jeg forstaaer saa udmærket godt, og enhver maa sikkert indrømme det logiske i, at en saadan Tanke kunde opstaa hos Husmændene. Endelig var man heller ikke rigtig sikker paa, at Foranstaltningen i Virkeligheden kom de ubemidlede til gode i den Udstrækning, som det vel nok var Hensigten. Man var med andre Ord bange for, at dette billige Flæsk og Slagteri-affald gik i de gale Halse. Af disse

Grunde var man ikke saa glad ved Maksimalprisen, men det var altsaa ingenlunde, fordi man ikke vilde bære sin Del af Byrden. Nu har man fra en vis Side her i Tinget søgt at fremstille Maksimalprisens Virkninger saaledes, at den ikke var særlig generende for de danske Husmænd — jeg tænker her paa de Udtalelser, der er fremkommet fra det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) og det ærede Medlem fra Rønne (Hauge). Men medens det ærede Medlem fra Lejre i Virkeligheden nøjedes med at sige, at Husmændene ikke var haardere ramte end for Eksempel Kornproducenterne, en Trøst, som Husmændene i og for sig ikke bliver rigere af — gik det ærede Medlem fra Rønne betydelig videre, idet han jo endogsaa gennem et meget vidtløftigt og indviklet Regskab søgte at bevise, at Husmænd, som producerede 10 Svin om Aaret, ved Regeringens Foranstaltninger havde tjent 300 Kr. aarlig. Det er jo vel ikke saa usædvanligt, at der fra den Side gøres Overbud; men jeg havde nu alligevel ikke ventet, at det var fremkommet just i den Form og under disse Forhold, og jeg vil sige til det ærede Medlem fra Rønne, som jo desværre ikke er til Stede, at hvis han mener, at han kan faa den danske Husmandsstand til at forstaa og tro det, han der har fremsat, regner han med en større Naivitet hos Husmændene, end han har Lov til.

Det virkelige Forhold er i store Træk, at Maksimalprisanstaltningerne rammer navnlig Landmændene i de Egne, hvor der skal indkøbes forholdsvis mest Korn til Besætninger, og de rammer i det hele taget de Landmænd, som skal indkøbe mest Korn til deres Besætninger. Spørger man da, hvad det er for Egne, ja, saa er vel nok enhver klar over, at det er de tarveligere Egne i Jylland. De producerer ikke saa meget Korn derovre som i de bedre Egne, i de egentlig korndyrkende Egne i vort Land, og som Følge deraf maa de købe mere til deres Besætninger. Men hvad der gælder disse tarveligere Egne i Vestjylland, gælder i Virkeligheden ogsaa Husmændene, navnlig de driftigste og dygtigste indenfor Husmandsstanden. De skal for at vedligeholde den forholdsvis store Produktion, de har, indkøbe forholdsvis mere, end man skal i de stærkt kornproducerende Egne. Derfor er deres Driftdyrere; hvor de høster forholdsvis lidt Korn selv, og den Drift forholdsvis dyrest, hvor man skal købe mest ind til Besætningerne. Men i saa Fald er Nettoudbyttet ogsaa mindre. Det tager Maksimalprisen imid-